

Інтеграція фізичної і духовної рекреації молоді в процесі соціально-педагогічної анімації

Максимовська Н.О.

Харківська державна академія культури

Анотація:

Мета роботи – розкрити можливості фізичної і духовної рекреації через їх поєднання у процесі соціально-педагогічної анімації. Викладено понятійний апарат, на якому ґрунтується вироблення методології вивчення рекреаційного потенціалу анімаційної діяльності. Досліджено соціально-виховне значення інтеграції фізичної і духовної рекреації під час здійснення анімаційної діяльності серед молоді. Узагальнено сучасні тенденції щодо соціально-педагогічного аспекту фізичної рекреації. Розглядається тлумачення сутності анімаційної діяльності, яка полягає в активізації особистості, залученні до діяльності, урахуванні рекреаційних та виховних можливостей анімації. Обстоюється думка, що фізичне відновлення – підґрунтя розвитку соціального оптимізму та соціальної творчості. Обґрунтовується комплексний підхід до організації соціально-педагогічної анімації з метою підвищення фізичної і соціальної активності молоді людини, профілактики соціальної пасивності. Наводяться перспективні методи і форми здійснення рекреації під час реалізації анімаційної діяльності. Пропонується інтенсивно використовувати зокрема ігри, театралізовані свята, туристичні подорожі, спортивні змагання.

Максимовская Н.О. Интеграция физической и духовной рекреации молодежи в процессе социально-педагогической анимации. Цель работы – раскрыть возможности физической и духовной рекреации путем их объединения в процессе социально-педагогической анимации. Изложено понятийный аппарат, который является основой выработки методологии изучения рекреационного потенциала анимационной деятельности. Исследовано социально-воспитательное значение интеграции физической и духовной рекреации во время осуществления анимационной деятельности среди молодежи. Обобщены современные тенденции социально-педагогического аспекта физической рекреации. Рассмотрено толкование сущности анимационной деятельности, которая состоит в активизации личности, вовлечении ее в деятельность, учете рекреационных и воспитательных возможностей анимации. Отстаивается идея, что физическое восстановление – основа развития социального оптимизма и социального творчества. Обосновывается комплексный подход к организации социально-педагогической анимации с целью повышения физической и социальной активности молодого человека, профилактики социальной пассивности. Приводятся перспективные методы и формы осуществления рекреации во время реализации анимационной деятельности. Предлагается интенсивно использовать игры, театрализованные представления, туристические путешествия, спортивные соревнования.

Maksimovskaya N.A. Integration of physical and spiritual recreation of youth in the socio-educational animation. Purpose - to reveal the possibilities of physical and spiritual recreation by combining them in the process of socio-educational animation. It examines the conceptual apparatus, which is the basis of development of methodology for the study of the recreational potential of the animation. Investigated the social and educational value of the integration of physical and spiritual recreation during the implementation of the animation activity among young people. The paper summarizes the current trends of social and pedagogical aspects of physical recreation. We consider the interpretation of the essence of the animation, which is to enhance the personality of its involvement in activities account recreational and educational opportunities animation. Defended the idea that the physical recovery - the basis of social optimism and social creativity. Settles integrated approach to social and educational animations to enhance the physical and social activity of the young man, the prevention of social passivity. Provides advanced methods and forms of recreation during the implementation of the animation business. It is proposed to use intensively games, theatrical performances, tourist travel, sports event.

Ключові слова:

рекреація, фізична рекреація, молодь, анімація, соціально-педагогічна анімація, інтеграція.

рекреация, физическая рекреация, молодежь, анимация, социально-педагогическая анимация, интеграция.

recreation, physical recreation, youth, animation, social, educational animation, integration.

Вступ.

Оскільки напружена, динамічна життєдіяльність сучасної людини ставить нові вимоги до компенсації та відновлення витрачених фізичних, психічних, духовних затрат, мають бути розроблені дієві сучасні механізми поповнення та вдосконалення необхідного особистісного та соціального людського потенціалу. Відсутність системи відновлення особистості може призвести як до втрати здоров'я, психічних розладів, так і до соціальних відхилень. Нині комплексний процес, який у широкому розумінні називають рекреаційним, має бути науково обґрунтованим та організованим з урахуванням міждисциплінарного підходу. Ґрунтовно рекреацію досліджують в різних наукових галузях (теорії фізичної культури, рекреології, курортології, соціальної психології, культурології, медицині тощо). Водночас привертає увагу певний спектр педагогічних, зокрема соціально-педагогічних, аспектів організації відновлення та формування відповідального ставлення самої людини до фізичного та духовного вдосконалення. Відомо, наприклад, що

фізичне виховання є невід'ємною складовою гармонійного розвитку особистості, але відповідальне ставлення до здоров'я як соціальної цінності формується в процесі соціального виховання, зокрема включає рекреаційні заходи. Уява про правильний режим праці та відпочинку, зокрема з метою ефективної фізичної рекреації, має закладатися з дитинства в процесі трудового виховання, але нині поширюються явища так званого «офісного синдрому», трудоголізму, які призводять до професійних деформацій та адиктивної поведінки, профілактика яких є завданням соціально-педагогічної діяльності.

Навіть декілька прикладів змушує шукати точки дотику рекреації, як різнобічного явища, та соціальної педагогіки, котра відповідає за соціальний розвиток соціальних суб'єктів. Отже, інтеграція фізичної і духовної рекреації може за певних умов стати необхідним інструментом саморозвитку особистості, подолання соціальних негараздів, засобом профілактики та корекції девіацій у соціальному середовищі. Безперечно, таке складне завдання має вирішуватися інноваційними засобами, серед яких соціально-педагогічна анімація.

Надану роботу виконано відповідно до тематичного плану науково-дослідницької роботи кафедри соціальної педагогіки Харківської державної академії культури.

Мета, завдання роботи, матеріал та методи.

Метою роботи є з'ясування можливостей поєднання фізичного та духовного аспектів процесу рекреації й соціально-педагогічної анімації, яка стає механізмом активізації відновлення особистості, що зокрема сприяє розвитку свідомого ставлення до здоров'я, соціальної активності сучасної молоді і подоланню соціальних негараздів цієї вікової категорії. У цьому зв'язку сформульовані наступні завдання:

1. Дослідити наукові джерела, що стосуються проблем рекреації, анімаційної діяльності з молоддю, соціальної педагогіки як наукової галузі;
2. Розкрити специфіку соціально-педагогічної анімації як механізму поєднання фізичного та соціального вдосконалення особистості;
3. Визначити основні напрями інтеграції фізичної та духовної рекреації в процесі здійснення соціально-педагогічної анімаційної діяльності.

Для виконання мети і завдань використано результати досліджень вчених різних наукових галузей, монографії, статті, аналіз літературних джерел, власні дослідження з проблематики рекреаційного потенціалу анімаційної діяльності, а також результати соціально-педагогічної діяльності з молоддю засобами анімації.

Результати дослідження.

Констатація того, що особистість має відновлюватися і на цьому підґрунті гармонійно розвиватися, беззаперечна. Доречним також є твердження, що людина як біопсихосоціальна істота не може відновлюватися і вдосконалюватися частинами. Отже, індивіду потрібна рекреація, як комплексний процес, що включає в себе фізичний, психологічний, соціальний компонент. Поняття «рекреація» (от лат. *recreatio*) розглядається в контексті різних наукових досліджень [1, 4, 7, 8, 10, 14] і в узагальненому вигляді стосовно особистості позначає процес відновлення фізичних, інтелектуальних та емоційних сил. Зауважимо, що саме такий різнобічний підхід спрацьовує в соціально-педагогічному аспекті, оскільки тоді, коли людина поєднує фізичну і духовну рекреацію, її життєдіяльність є гармонійною, спрямованою на подальшу соціальну самореалізацію.

Рекреація має своє коріння там, де знаходяться витoki самоусвідомлення людини себе як соціальної істоти, яка має вдосконалюватися фізично, бути здатною для виконання нелегкої праці, відновлюватися після неї. Рекреаційні елементи з давніх часів входили до ритуалів, обрядів, свят, які ставали формами соціального виховання. Апогеєм у цьому сенсі стала епоха Античності, коли проголошувалася єдність фізичної досконалості та духовного розвитку вільних громадян в процесі гармонізації людського існування. Саме той період є свідченням того, що роз'єднувати ці процеси не має сенсу. Зауважимо, що саме за античних часів в умовах демократизації суспільних відносин акти-

візувалася система соціального виховання, до якої як елемент входила розгалужена сфера дозвілля (терми, олімпійські ігри, театралізовані свята тощо).

Дослідники фізичної рекреації [4, 7, 8, 14] наводять її функції (медико-біологічну, соціально-виховну, соціально-економічну), що уможливило поглиблення її розуміння як підґрунтя духовно-соціального розвитку особистості. Важливою характеристикою рекреаційного процесу є те, що задовольняються потреби особистості в зміні видів діяльності, активному відпочинку, людина отримує задоволення від рухової активності. Такий мотиваційно-емоційний аспект рекреації пов'язує її з анімацією, зокрема у сфері дозвілля.

В. Дулік, аналізуючи зарубіжні моделі дозвілля, зважає на те, що «у зарубіжному дозвіллезнавстві використовуються два основних поняття: «дозвілля» та «рекреація». Частіше ці поняття поєднуються в одне: дозвіллево-рекреаційна сфера. При цьому в поняття «дозвілля» вкладається здебільшого комерційно-розважальний смисл, а в поняття «рекреація» – соціальний, тобто мається на увазі її некомерційний характер та спрямування на соціально значимі цілі» [6]. Ми підтримуємо думку автора, яка дозволяє дивитися на процес рекреації в широкому аспекті й виявляти її соціально-педагогічне значення.

М. Гаранін виокремлює рекреаційну анімацію як окремий напрям туристичної і визначає її як напрям дозвіллевої діяльності, що спрямована на відновлення духовних і фізичних сил людини [5]. У такому розумінні рекреація розглядається дещо обмежено, але відстежується зв'язок між можливостями активізації фізичного та духовного потенціалу людини.

В. Кірсанов, розробляючи функціональну модель дозвілля як об'єкт педагогічної діагностики, обстоює думку про виокремлення як головної рекреаційної функції дозвілля, оскільки з точки зору виробництва, рекреація є відтворенням людини як робочого ресурсу, з погляду окремого індивіда – сприяння відпочинку, оздоровленню, реалізації особистих потреб і інтересів [9, с. 43]. Автор зважає на те, що рекреаційні проблеми вивчаються в контексті таких напрямів медицини і психології, як психогігієна (стосовно праці, навчання, розумової діяльності), мистецтвотерапія (музикотерапія, хореотерапія, бібліотерапія, кольоротерапія), природотерапія (фітотерапія, таласотерапія, кристалотерапія, ароматерапія). На відміну від терапії, рекреологія має своїм завданням оптимізувати природний режим життя людини в соціальному, культурному, економічному, політичному аспектах, адже це визначає її самопочуття і працездатність [9, с. 52]. Таким чином, підкреслюється поєднання компонентів відновлення особистості, зокрема у фізичному і духовному контексті.

Сучасна соціальна педагогіка шукає шляхи гармонізації індивідуального та соціального розвитку особистості і соціуму, а тому звертає особливу увагу на відповідальність людини власне як за свій фізичний і соціальний розвиток, який є складовою загального розвитку нації. Пошук механізмів інтеграції приво-

дить до новітнього явища в сучасній соціальній педагогіці – анімаційної діяльності. Використовуватимемо поняття анімації (від лат. *animation* – оживлення, одухотворення), яке позначає процес, що пов'язаний з активізацією й гуманізацією соціального життя у його розмаїтті, стимулюванням особистості до саморозкриття через різні види активної діяльності, зокрема через рух, гру, мистецтво. Перш, ніж схарактеризувати основні напрями її реалізації з метою рекреації, вважаємо за необхідне викласти власну наукову позицію стосовно сутності соціально-педагогічної анімації та її взаємозв'язку з рекреацією.

Традиційно вважається, що анімація «народилася» в дозвіллі, тобто в діяльності в межах вільного часу, яка спрямована на задоволення потреб особистості. Провідними ознаками дозвілля є добровільний вибір, відсутність жорсткої регламентації, самоцінність обраної діяльності. Серед основних функцій дозвілдової діяльності, а саме, розважальної, розвиваючої, рекреаційної, остання саме є об'єктом нашого аналізу. Тобто очевидний зв'язок анімації як напряму дозвілля та рекреації як його функції.

Дозвілля включає в себе різноманітні види самореалізації, які (в неповному переліку) назвемо з урахуванням зростання соціальної активності особистості у цьому процесі: читання, перегляд кінофільмів, комп'ютерна гра, дискотека, колекціонування, подорожі, туризм, спорт, художня самодіяльність, волонтерство. Помітно, що в певному обсязі рекреаційний потенціал наявний майже у кожному виді дозвілля, а соціально-виховне спрямування може бути різним за інтенсивністю. Отже у соціально-педагогічному аспекті поєднання анімації та рекреації має носити соціально позитивний характер.

Провідні українські соціальні педагоги (І. Зверева, О. Безпалько) в межах дослідження соціально-педагогічної діяльності, зокрема в територіальній громаді, зазначають про необхідність запровадження анімації. І. Зверева пропонує використовувати анімацію (соціальну) як вид діяльності соціального педагога в межах культурно-дозвіллового напряму (в одному переліку з організацією сімейно-сусідських осередків, культурно-освітньої роботи за місцем проживання, фізкультурно-оздоровчого відпочинку) [16]. На наш погляд, соціальна анімація все ж охоплює більше проблем, ніж дозвілля, але звернення до оздоровчого відпочинку є рекреаційним за суттю. Оскільки кожна особистість має нести зокрема соціальну відповідальність за власний фізичний і психічний стан, можливість взаємодіяти з іншими у сфері рекреації, висока соціальна значущість процесу рекреації дозволяє розглядати її як сферу застосування анімаційної діяльності в соціально-педагогічному аспекті.

Вважаємо за необхідне зазначити вікові особливості та специфіку соціального розвитку молоді, які впливають на рівень та якість рекреації. Традиційно молодь визначається за віковими ознаками. Це громадяни України віком від 15 до 28 років (за термінологією Організації Об'єднаних Націй і Всесвітньої

Організації Охорони здоров'я, особи віком від 15 до 24 років) [12, с. 149]. Наведемо, на наш погляд, найемкіше цілісне визначення, що відбиває сутнісні характеристики молоді. Молодь визначається як «соціально-демографічна група, що вирізняється на основі сукупності вікових характеристик, особливостей соціального становища та зумовлених першим і другим соціально-психологічних якостей. Молодість як певна фаза, етап життєвого циклу – біологічно універсальна, але її конкретні вікові межі, пов'язані з нею соціальний статус та соціально-психологічні особливості мають соціально-історичне походження та залежать від суспільного ладу, культури, закономірностей соціалізації, притаманних даному соціуму» [17, с. 32]. Помітно, що молодь характеризується не лише за віковими і біологічними ознаками, але й тим соціальним потенціалом, який молоді люди зможуть реалізувати, активізацією соціального розвитку та професіонального визначення. Саме молоді, на наш погляд, притаманне прагнення урізноманітнити життя, виявлення фізичної активності, залучення до новітніх культурних цінностей, позитивний вплив на інших людей. Ці можливості можна реалізувати зокрема через рекреацію в процесі анімаційної діяльності.

Водночас слід зважати на актуалізацію молодіжних проблем: втрата ідеалів, життєвого оптимізму; посилення стану тривожності серед молоді, що пов'язано з падінням рівня та якості життя в суспільстві; нерівні можливості в здобутті освіти; збільшення числа молоді серед безробітних; значна економічна залежність від батьків; кризові явища в шлюбно-сімейних стосунках (високий рівень розлучень, сімейних конфліктів, обмежені можливості для поліпшення житлових умов); низький рівень загальної культури молодих людей; незадовільний стан здоров'я; зростання рівня соціальних відхилень (злочинності, пияцтва, наркоманії, проституції) [3, с. 81]. Отже, організація активної життєдіяльності молоді через інтеграцію фізичної і духовної рекреації має враховувати можливість подолання молодіжних проблем через самоактивізацію та організацію анімації як механізму пробудження позитивного просоціального потенціалу.

Анімація як соціально-педагогічне явище має власні характеристики – сприяння налагодженню взаємодії, одухотворюючий, консолідуючий характер, прояв мотивованої суб'єктності особистості, виявлення прихованого позитивного потенціалу, пряма участь людини, стимуляція ініціативи та активності. У сфері дозвілля до вказаного приєднується власна специфіка, зумовлена специфікою цієї сфери: вільний вибір діяльності, цінність самої цієї діяльності, не жорстка регламентація, реалізація всіх функцій в комплексі, зокрема й рекреаційної.

Виходячи з вищезазначеного, можна стверджувати, що на сучасному етапі «анімаційна діяльність» вийшла за межі дозвілля, що дозволило їй здобути нові характеристики, зокрема які стосуються реалізації рекреаційної функції дозвілля. Обстоюємо думку, що анімація є показником якості соціального буття –

оздоровленого, одухотвореного, оживленого, творчого, але без фізичного, психічного, духовного здоров'я соціальний розвиток не буде вичерпним.

Отже, соціально-педагогічна анімація – напрям соціально-педагогічної діяльності, метою якого є пробудження, одухотворення та активізація (як наслідок самоактивізація) суто людських сутнісних фізичних і духовних потенцій соціальних суб'єктів, результатом котрого є натхнення на продуктивне соціальне життя, соціальну творчість, гармонізацію соціальних відносин, зокрема соціальне самовиховання. На нашу думку, таке трактування передбачає поєднання фізичної та духовної рекреації, що зумовлює організацію діяльності з урахуванням наступних положень.

По-перше, реалізація соціально-педагогічної анімації відбувається відповідно до сутності соціальної педагогіки як науки (соціальний розвиток соціальних суб'єктів, включення в соціум, педагогізація середовища), але безумовно враховує специфіку розвитку особистості як біопсихосоціальної істоти, яка потребує рекреації.

По-друге, соціально-педагогічна анімація трансонується із загальними особливостями соціально-педагогічної діяльності (її об'єктом є людина протягом життя, реалізація відбувається в різних сферах соціальної дійсності, має випереджальний характер, сприяє створенню соціально-виховного механізму, що зумовлює соціальний саморозвиток), але в певних обставинах пріоритет надається рекреаційним завданням (наприклад, коли є загроза втрати здоров'я, або є необхідність комплексної реабілітації і рекреація стає провідним її елементом).

По-третє, специфіка здійснення соціально-педагогічної анімації враховує особливість тієї сфери, в якій реалізується (дозвілля, виробнича сфера, навчальна тощо), але наявність рекреаційного компонента зумовлює вибір відповідних форм її запровадження.

По-четверте, основною вимогою реалізації анімації є дотримання провідних ознак та принципів: пряма участь соціальних суб'єктів, активна позиція учасників, емоційно-творча спрямованість, повага до кожної особистості, емпатія та прийняття, позитивний ентузіазм, спрямованість на вдосконалення соціального простору різних рівнів та інші, які загалом сприяють реалізації рекреаційного компонента.

По-п'яте, під час реалізації анімації в сфері дозвілля, враховуються якісні характеристики останньої (добровільність, інтерес, рекреаційне спрямування, розважальний характер) та можливість реалізації переважно в активній груповій роботі з соціальними суб'єктами; оскільки основним принципом рекреації як компенсаторної сфери є чергування різних видів діяльності, то під час створення соціально-педагогічних анімаційних програм враховується це завдання.

Наведені наукові позиції дозволяють поєднати фізичну і духовну рекреацію у єдине ціле, що виражатиметься у відповідних формах реалізації. Головне, для соціально-педагогічної анімації – мета, що спрямована на реалізацію завдань соціального виховання, зокрема розвиток культури здоров'я, формування здорового способу життя, профілактика соціальних відхилень, адиктивної поведінки та інші.

Отже, для фізичної рекреації важлива анімація через рух, ігри, фізичну активність, рухові види мистецтва, туристичні подорожі, а для духовної – спілкування, допомога, емпатійне включення, соціальний оптимізм, то інтеграція надає можливості застосовувати комбіновані форми соціально-педагогічної анімації: соціальний квест, подієвий туристичний маршрут, спортивно-розважальні вікторини, театралізація проблем, що висвітлюють недостатність фізичної активності, флеш-моб, спрямований на популяризацію фізичної культури та інше.

Висновки

1. Фізична і духовна рекреація можуть інтегруватися під час планування і реалізації соціально-педагогічної анімації як напряму соціально-педагогічної діяльності. Таке поєднання уможливить інтенсифікацію подальшого особистісного і соціального розвитку сучасної молоді.
2. Соціально-педагогічна анімація – напрям соціально-педагогічної діяльності метою якого є пробудження, одухотворення та активізація (як наслідок самоактивізація) суто людських сутнісних фізичних і духовних потенцій соціальних суб'єктів, результатом котрого є натхнення на продуктивне соціальне життя, соціальну творчість, гармонізацію соціальних відносин, зокрема соціальне самовиховання. Таке трактування передбачає поєднання фізичної та духовної рекреації.
3. В процесі здійснення анімаційної діяльності застосовуються комплексні методи активізації сучасної молоді до фізичної активності та соціальної творчості. Непримусовий характер анімації має мотивувати представників нової генерації до відповідального ставлення до власного фізичного здоров'я, як базового елемента продуктивного особистісного і соціального розвитку. Оскільки той, хто робить ставку на здоров'я молоді – піклується про здоров'я суспільства.

Перспективами досліджень є подальша розробка методологічних і методичних основ соціально-педагогічної анімації з урахуванням її рекреаційних можливостей. Передбачається розробка, реалізація та оцінка ефективності соціально-педагогічних програм анімації в сфері дозвілля молоді. Зокрема пошук стратегії мотивування нової генерації до активних дій в соціальному середовищі з метою оздоровлення підрастаючого покоління та сприяння їх фізичному і духовному вдосконаленню.

Література:

1. Андреева О.В. Технология разработки рекреационно-оздоровчих програм у літньому оздоровчому таборі / О.В.Андреева, А.В.Гакман // Слобожанський науково-спортивний вісник. – 2011. – № 4. – С. 216-220.
2. Безпалько О.В. Організація соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю у територіальній громаді: теоретико-методичні основи : Монографія / О.В.Безпалько. – К., Науковий світ. – 2006. – 363 с.
3. Безпалько О.В. Соціальна педагогіка в схемах і таблицях. Навчальний посібник / О.В.Безпалько. – К., Центр навчальної літератури. – 2003. – 134с.
4. Выдрин В.М. Физическая рекреация – вид физической культуры / В.М.Выдрин, А.Д. Джумаев // Теория и практика физической культуры, 1989. – № 8. – С.22-24.
5. Гаранин Н. И., Булыгина И. И. Менеджмент туристской и гостиничной анимации. – М., Советский спорт. – 2004. – 127 с.
6. Дуликов В.З. Социально-культурная работа за рубежом : учеб. пособ.. – М., МГУКИ. – 2003. – 68 с.
7. Зайцев В.П. Рекреация как научная дисциплина и ее исторические аспекты / В.П.Зайцев, С.С.Ермаков, С.В.Манучарян, И.А.Федяй // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту, 2012. – № 12. – С. 46-52.
8. Зайцев В.П. Физическая рекреация в структуре активного отдыха студентов / В.П.Зайцев, С.С.Ермаков, П.Кристоф // Физическое воспитание студентов, 2011. – № 1. – С.68-77.
9. Кірсанов В.В. Теоретико-методологічні та методичні засади педагогічної діагностики організації дозвілля. Монографія / В.В.Кірсанов. – К., Альтпрес. – 2006. – 352 с.
10. Кравцова О.О. Рекреационні технології у структурі соціально-гуманітарних технологій / О.О.Кравцова // Вісник державної академії керівних кадрів культури і мистецтв, 2012. – № 3. – С.88-93.
11. Лесина Т.М. Соціально-педагогічні умови стимулювання майбутніх соціальних педагогів до анімаційної діяльності : Дис... канд. наук: 13.00.05 «Соціальна педагогіка». – 2009. – 253 с.
12. Методичний посібник з надання дружніх послуг для молоді / за ред. І.М.Пінчук, В.А. Сановської. – К. – 2003. – 160 с.
13. Рижанова А.О. Розвиток соціальної педагогіки в соціокультурному аспекті : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. пед. наук : спец. 13.00.05 «Соціальна педагогіка» / А.О. Рижанова. – Луганськ. – 2005. – 44 с.
14. Скрипник Л.В. Фізична рекреація у сфері дозвілля української молоді / Л.В. Скрипник, Г.М. Чепурда // Природа Західного Полісся та прилеглих територій, 2012. – № 9. – С. 370-374.
15. Соціальна педагогіка: мала енциклопедія / За заг. ред. проф. І.Д.Звереві. – К., Центр учбової літератури. – 2008. – 336 с.
16. Соціальна педагогіка: теорія і технології : підручник / за заг. ред. І.Д.Звереві. – К., Центр навчальної літератури. – 2006. – 316 с.
17. Социология молодежи : учебник / под ред. В.Т.Лисовского. – СПб, Изд-во С-Петербургского ун-та. – 1996. – 460 с.
18. Hardman K. The Situation of Physical Education in Schools: A European Perspective // Human movement, 2008. – vol. 9 (1). – pp. 5–18.
19. Mavrovouniotis F. Inactivity in Childhood and Adolescence: A Modern Lifestyle Associated with Adverse Health Consequences // Sport Science Review, 2012. – vol.3 – 4. – pp. 75-99.
20. Merwe J. H. Locating opportunities for outdoor action and adventure recreation and tourism in the Western Cape, South African Journal for Research in Sport // Physical Education and Recreation, 2012. – vol.34(2). – pp. 197-214.

References:

1. Andrieva O.V., Gakman A.V. *Slobozhans'kij naukovo-sportivnij visnik* [Slobozhansky scientific and sport bulletin], 2011, vol.4, pp.216-220
2. Bezpal'ko O.V. *Organizaciia social'no-pedagogichnoyi roboti z dit'mi ta moloddu u teritorial'nij gromadi* [Organization of social-pedagogical work with children and youth in territorial communities], Kiev, Scientific World, 2006, 363 p.
3. Bezpal'ko O.V. *Social'na pedagogika v skhemakh i tablitsakh* [Social pedagogy in schemes and tables.], Kiev, Center of the educational, 2003, 134 p.
4. Vydrin V.M., Dzumaev A.D. *Teoriia i praktika fizicheskoy kul'tury* [Theory and practice of physical culture], 1989, vol. 8, pp. 22-24.
5. Garanin N. I., Bulygina I. I. *Menedzhment turistskoj i gostinichnoj animacii* [Management of touristic and hotel animation], Moscow, Soviet sport, 2004, 127 p.
6. Dulikov V.Z. *Social'no-kul'turnaia rabota za rubezhom* [Social-cultural work abroad], Moscow, MSUCA Publ., 2003, 140 p.
7. Zajcev V.P., Iermakov S.S., Manucharian S.V., Fediaj I.A. *Pedagogika, psihologia ta mediko-biologichni problemi fizichnogo viovanna i sportu* [Pedagogics, psychology, medical-biological problems of physical training and sports], 2012, vol.12, pp. 46-52.
8. Zajcev V.P., Iermakov S.S., Prusik Kr. *Fiziceskoe vospitanie studentov* [Physical Education of Students], 2011, vol.1, pp.68-77.
9. Kirsanov V.V. *Teoretiko-metodologichni ta metodichni zasadi pedagogichnoyi diagnostiki organizaciyi dozvillia* [Theoretical-methodological and methodical principles of pedagogical diagnosis of leisure organization], Kiev, Altpress, 2006, 352 p.
10. Kravcova O.O. *Visnik derzhavnoyi akademiyi kerivnikh kadriv kul'turi i mistectv* [Bulletin of the State Academy of Culture and Arts], 2012, vol. 3, pp. 88-93.
11. Lesina T.M. *Social'no-pedagogichni umovi stimuliuvannia majbutnikh social'nikh pedagogiv do animacijnoyi dial'nosti* [Social-pedagogical conditions of future social pedagogues stimulation towards animation activity], Cand. Diss., Lugansk, 2009, 253 p.
12. Pinchuk I.M., Sanov'skaya V.A. *Metodichnij posibnik z nadannia druzhnikh poslug dlia molodi* [Methodical manual on providing friendly services for youth], Kiev, 2003, 160 p.
13. Rizhanova A. O. *Rozvitok social'noyi pedagogiki v sociokul'turnomu aspekti* [Development of social pedagogics in sociocultural aspect], Doct. Diss., Lugansk, 2005, 44 p.
14. Skripnik L.V., Chepurda G.M. *Priroda Zakhidnogo Polissia ta prileglikh teritorij* [Nature of Western Polissya and nearby territories], 2012, vol.9, pp. 370-374.
15. Zvierieva I.D. *Social'na pedagogika* [Social pedagogy], Kiev, Center of the educational, 2008, 336 p.
16. Zvierieva I.D. *Social'na pedagogika: teoriia i tekhnologii* [Social pedagogy: theory and technologies], Kiev, Center of the educational, 2006, 316 p.
17. Lisovskij V.T. *Sociologija molodezhi* [Youth sociology], Sankt Petersburg, SPSU Publ., 1996, 460 p.
18. Hardman K. The Situation of Physical Education in Schools: A European Perspective, *Human movement*, 2008, vol. 9 (1), pp. 5–18.
19. Mavrovouniotis F. Inactivity in Childhood and Adolescence: A Modern Lifestyle Associated with Adverse Health Consequences, *Sport Science Review*, 2012, vol.3 – 4, pp. 75-99.
20. Merwe J. H. Locating opportunities for outdoor action and adventure recreation and tourism in the Western Cape, *South African Journal for Research in Sport, Physical Education and Recreation*, 2012, vol. 34(2), pp. 197-214.

Информация об авторе:

Максимовская Наталья Александровна: titova5501@yandex.ru;
Харьковская государственная академия культуры; Бурсацкий спуск
4, г. Харьков, 61004, Украина

Information about the author:

Maksimovskaya N.A.: titova5501@yandex.ru; Kharkiv State Academy
of Culture; Bursackii uzviz, 4, Kharkiv, 61004, Ukraine

Цитуйте цю статтю як: Максимовська Н.О. Інтеграція фізичної і духовної рекреації молоді в процесі соціально-педагогічної анімації // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2013. – № 4. – С. 41-46. doi:10.6084/m9.figshare.691015

Cite this article as: Maksimovskaya N.A. Integration of physical and spiritual recreation of youth in the socio-educational animation. *Pedagogics, psychology, medical-biological problems of physical training and sports*, 2013, vol.4, pp. 41-46. doi:10.6084/m9.figshare.691015

Электронная версия этой статьи является полной и может быть найдена на сайте: <http://www.sportpedagogy.org.ua/html/arhive.html>

The electronic version of this article is the complete one and can be found online at: <http://www.sportpedagogy.org.ua/html/arhive-e.html>

Эта статья Открытого Доступа распространяется под терминами Creative Commons Attribution License, которая разрешает неограниченное использование, распространение и копирование любыми средствами, обеспечивающими должное цитирование этой оригинальной статьи (<http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/deed.ru>).

This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited (<http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/deed.en>).

Дата поступления в редакцию: 16.01.2013 г.
Опубликовано: 30.04.2013 г.

Received: 16.01.2013
Published: 30.04.2013